

Megjelen hetenkint háromszor
kedden, csütörtökön és szombaton

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaújhegy, Főter 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adnak vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Rész évre 12 korona, félévre 6 kor
negyedévre 3 korona.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűknél nagyobb, avagy
diszkrétül, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög-
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

A VILÁGHÁBORU.

(A sajtóiroda hiteles távirati jelentései).

Uzsoknál győztünk!

A Kárpátok legfontosabb hágója ismét a miénk.

Budapest, jan. 27.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Az Ung felső völgyében az ellenséget az uzsoki hágó mindkét oldalán a határmagaslatokon elfoglalt állásaiból tegnap kivertük. Ezzel három napi harc után ismét birtokunkba jutott a Kárpátok egyik legfontosabb hágója, amelynek birtokáért a hadjárat folyamán már többször elkeseredett küzdelem folyt és amelyet az oroszok január elseje óta megszállva tartottak, különösen jól megerősítették és több egymás mögött készített előnyös állásban szivósan védtek.

Az uzsoki hágótól északnyugatra, ugyszintén a Latorcza és Nagyág völgyében a harcok még tartanak.

Nyugat-Galiciában és Lengyelországban a hóvihár miatt csak mérsékelt tüzerharc folyt.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A nyugati harctérről.

A németek nagy sikerei.

Berlin, jan. 28.

A nagy főhadiszállásról jelentik:

Nieuportnál és Ypresnél csak tüzérségi harcok folytak. Givenchynél, Labassetől délkeletre az ellenség megkísérelte az e hó huszonötödikén töle elfoglalt hadállások visszafoglalását.

A craonnei magaslatokon folyó harcok, amelyeket már tegnap jelentettünk, teljes sikerre vezetett. A franciákat magaslati állásaikból kivertük és a magaslati terep déli lejtőjéről leszorítottuk. A szász katonák egyezernégyszáz méternyi szélességű arcvonalon több támaszpontot rohammal elfoglaltak, 865 sebesületlen franciát elfogtak, 8 gépfegyvert, egy utászraktárt és sok egyéb hadianyagot zsákmányoltak.

St.-Mihiltől délkeletre csapataink a franciáknak egy támaszpontját elfoglaltak, a franciák ellentámadásai sikertelenek maradtak. A Vogezeben nagy a hó, ami mozdulatainkat lassítja.

A császár szava.

— jan. 28.

Győzelmünk bizonyos, — a németek nagy császára mondta ezt. A német császár pedig szakértőként elfogadható, mert hatalmas uralkodó és a hadviseléshez is nagyon ért. Van nekünk is tábornokunk, aki szintén érti a háboru esinját, aki azt mondta, hogy ha az oroszok számbeli sulya redukálódik, akkor győzni fogunk. Ez az eset immár közeledik, mert nemcsak a számarány javult részünkre, hanem az orosz katonák hangulata is megváltozott, már nem olyan lelkesek, mint a háboru elején voltak. — Az ellenség folytonos kudarca, sikertelen támadásai, ellátásának hiányai folytán beállott elégedetlenség végre is demoralizációra vezet, amivel szemben a mi hadseregünk remek vezetése, katonáink hazaszeretete megteszi a többi.

Emlékezzünk vissza a mozgósításra! Az a lelkesedés, az a háborus láz, mely az egész országban ugyszólván egyszerre kitört, amiben egy mákszemnyi mesterkéltég sem volt, katonáinknak az a nagy önbizalma, büszke öntudata, mi csak az erős-

nek sajátsága, egy perceg sem hagyott kétségben bennünket a végső eredmény iránt, Akinek nagy hegyet kell megmásznia, tisztában kell, hogy legyen azzal, hogy utja fáradságos lesz és csak kitartással ér cél; nem szegi kedvét az az eset, hogy egy-két esetben még visszacsúszik a meredeken. A muszka haderő, mely a világ legnagyobb hadereje, az a nagy és meredek hegy, melyet le kell győznünk s mondhatjuk immár, hogy a hegy közepére elértünk, már-már egyforma erővel leszünk egymással szemben, mert a hegyet tulodalt is másszák a németek.

Aki mindent tud és mindent lát közvetlen közléről, minden irányban: északra, keletre, nyugatra, délre, akinek figyelme mindenre kiterjed, aki bejárja a harctereket; ez a német császár. Már pedig a német császár azt mondta s nem jövedölt, hanem ítéletet mondott, hogy győzni fogunk. Tehát győzni is fogunk, mert ez a császár még sohasem mondott népének, nekünk és a világnak olyat, amiért helyt ne állott volna. A böles Ferenc József, a tetterős Vilmos karöltve élünkön olyan képét adják a világnak, aminőnek lennie is kell, aminő után áhitoznak a népek milliói.

A vitéz tizes honvédek.

Frigyes főherceg megdicsérte az ujhelyi honvédeket.

— jan. 28.

Az ujhelyi honvédek sok ragyogó hőstettét jegyzi fel a háboru aranykönyve. A tizes honvédezred minden katonája hős, akire nekünk itthon is büszkéknek kell lennünk. A tizes honvédek dicsősége és páratlan hősiessége most a legmagasabb helyről is megnyerte méltó dicséretét és elismerését. Frigyes főherceg hadsereg-főparancsnok az ezrednél tett szemléje alkalmából Hadfy altábornagy, hadosztályparancsnok és Kobek Béla alezredes, ezredparancsnok előtt a legnagyobb dicséretét fejezte ki az ezred magatartása és vitézsége felett.

A főhercegi szemlééről a hadosztály-parancsnokságtól az ezredhez az alábbi hivatalos értesítés érkezett:

Frigyes főherceg tábornagy Ő cs. és kir. Fensége, a hadsereg főparancsnoka, tegnap a 10. honvéd gyalogezredet megsemlélni kegyes volt. Jelentkezésem alkalmával Ő cs. és kir. Fensége meleg, hosszantartó kézzsoritás mellett a következő szavakat intézte hozzám:

Kiválóan örvendek, hogy alkalmas volt annak a hadosztálynak a parancsnokával, melyről eddig mindig csak kiváló, jót és dicséretet hallottam, találkozni. A legnagyobb elismerésem fejezem ki a hadosztály eddigi magatartása felett, remélem és kívánom, hogy a hadosztály ezután is mindig ilyen fényes eredményeket érjen el.

Ő cs. és kir. Fensége eme kijelentését többször kegyes volt ismételni. A 10. honv. gy. ezred Kiváló magatartása és kinézése Ő Fensége legmagasabb elismerését és dicséretét érdemelte ki, melynek kegyes volt a megsemlélés alatt ismételt, de különösen a szemle befejezése után ugy nekem, mint Kobek alezredes urnak, a 10. honv. ezred parancsnokának a légelismerőbb szavakkal kifejezést adni.

Köszönetet mondok a 10. honv. gy. ezrednek ama kiváló magatartásáért, melylyel legmagasabb parancsnokunk előtt a hadosztálynak ismét dicsőséget szerzett.

Örömteljes büszkeséggel töltött el Ő cs. és kir. Fensége legmagasabb kiüntető elismerése, de ép oly büszkeséggel adom ezt híru a hadosztály

2. oldal.

minden egyes tagjának s tudom, hogy ez a dicsőségteljes elismerés mindnyájunkat továbbra is ösztönözni fog arra, hogy zászlónkat magasan tartva, ezentul is babért-babérra halmozzunk és soha el ne felejtjük a dicső 39. honv. hadosztály jelszavát: „Előre!”

Hadfy s. k. altábornagy.

Zugsführer Vilkovszky.

Egy előkelő nyiregyházi ur-asszony kezéből kapjuk az alábbi érdekes kis cikket, amely egy új helyi jó ismerősünkről szól. Szívesen adjuk közre, nemcsak a sorok aktualitása, de a belőlük kicsendülő meleg szociális érzés miatt is, mely szép példája annak, hogy miként kell szóval, tettel és tolla támogatni mindazokat, akik most a haza szolgálatában állva a saját maguk szolgálatát abbahagyni kénytelenek. Lehet, hogy Dohnál dr.-né urhölgy sorai a konkrét esetben talán tárgyaltanok is, — oly értelemben, hogy a közönség ugyanis eléggé támogatja a derék katona kedvelt és ismert üzletét, — de általánosságban ezek a sorok még sem feleslegesek hanem mentőül szolgálhatnak arra, hogy minden egyes esetben támogassuk azokat a polgártársainkat, akik most híven és buzgón teljesítik hazafiai kötelességüket. Bizonyos, hogy ez az intelm a közeljövőben, a B) osztályuk bevonulása után még aktuálisabb lesz. Egyébként ime maga a cikk:

Forró nyár volt még — és zöld lombosan, fehér meg piros őszirózsák — s a nyár utolsó vérvörös rózsáitól diszesen mentek-mentek szakadatlan a hangos, a nótás, a virágos vonatok. Jött az ősz és jöttek a csöndes vonatok...

Az óriás masina, mely lelkes, drült sikongással röpitette őket fel-felé, most halk szuszogással, kiméletes lassúsággal, szinte lopva hozza a csendes vonatokat. Azt hinnék, egy élő lény sínes a végtelen sor kocsiban, de tele vannak mind csendesen szenvedő, beteg, sebesült, fáradt katonákkal. Kívül disztelenek, szürkék most a vonatok, de bent tarkálják a fehér kötésektől s piros vérrózsáktól.

Mint Vörös Keresztes kint voltam csaknem mindig az itteni betegnyugvó helyen, a csendes vonatok érkezésénél. Már az elsőlél feltűnt nekem egy szanitéc zugsführer. A kötésre szoruló sebesültek leszállításánál, támogatásánál úgy vigyázott, hogy csak fájdalmat ne okozzanak durva munkához szokott, esetlen szanitécei s óva, órkodva ment a hordágyak után, mintha csak édes gyermekét, vagy édes apját szállítanák rajta. A kötöző-, illetve betegnyugvóhelyet pedáns rendben tartotta, a ragályos betegek körül félelem nélkül, de mindenkit féltve szorgoskodott, a kötözéseknél nagy ügyességgel segédkezett, ott hált a sebesültek között s oly gyöngéden ápolta, gondozta őket, ami csak egy asszonytól volna természetes. Megszerettük mindnyájan, mert hozzánk is előzékeny és szolgálatkész volt. Amit ő tett, az több volt a gépies katona-kötelességnél, minden ténykedése intelligenciára és jólélekre valót.

S egyszer megkérdeztem tőle, mi a foglalkozása a civil életben?

— Fűszer- és esemegüzletem van Sátoraljauhelyen — mondta.

Magam is megjedtem a gondolatra, mit jelenthet a kereskedő távolléte üzletére.

— Vajjon — kérdeztem érte a felesége annyira az üzlethez, hogy kárt ne szenvedjen.

— Nines feleségem, — mondta.

— Hát ki viszi az üzletét?

— A segédekem.

— Hát mi lesz már most az üzletéből? — kérdeztem ijedten.

— Azt hiszem; tönkre megyek.

S ezt olyan rezignált nyugalommal, olyan egyszerűen mondta, mint az a kis hős csapat felelhetné, mely önként vállalkozik valamely veszélyes szolgálatra, ha kérdeznék: mi lesz veletek?

— Hát, meghalunk.

Már akkor akartam irni Sátoraljauhelyi hazafias közönségének, ne hagyják tönkremenni szegény Vilkovszkyt! Most, mikor a szociális érzés elfogja a legközönyösebb ember lelkét is, mikor mindenki összefog a legnagyobb erőfeszítéssel a segitni-akarásba, amikor az itthonmaradottak kötelessége a hazájuk védelméért távollévők tűzhelyét az összeomlástól megmenteni, azt hiszem, nem irtam hiába. Jól mondta Virchov: „Az orvosok a háború második hadvezérei.” Vilkovszky is ehhez a vezérkarhoz tartozik. Nem kisebb jelentőségű az ő munkája sem azokénál, kik tegyverrel küzdenek a hazáért.

Most végre, négy hónapi távollét után, áthelyezték őt az új helyi kórházakhoz s így talán néha láthatja az üzletét is. Ne féljen Vilkovszky, az új helyiek nem hagyják el magát. A régi vevők visszatérnek és jönnek újak nap-nap után. Hirtelen távoztot innen, meg sem szoríhattam becsületes kezét, így beszúrom el magától a nyiregyházi Vörös Kereszt nevében is. Ádja meg az Isten, zugsführer Vilkovszky!

Nyiregyháza, 1915. jan.

Dr. Dohnálné, Jósza Vilma.

HIREK.

A háború hiénái annyira elszaporodtak, hogy már hajtóvadászatot kellett ellenük rendezni. A vadászat folyik és amint a lapokban olvashatjuk, igen szép eredménnyel. Mindennap kerül terepre néhány jól bízott példány, akikkel majd az igazságszolgáltatás konyháján bántanak el érdemük szerint. Hogy büntetésök példás lesz, azt előre tudhatjuk, mert az államnak a legnagyobb szigorral kell eljárnia azokkal szemben, akik a háborút keresseforrásnak tekintik s akik még ezen is tulmenven, százezreket lopnak el az állam védelmére szánt összegekből. A monarchia mindkét állama súlyos áldozatokat hoz a szent ügyért, a polgárság milliói szájuktól vonják meg a falatot, hogy a harcúterem küzdőket, meg az itthon sebesülteket minden szükségességgel elláthassák. És amikor ily nemes, önfeláldozó munkát végeznek a milliók, akkor akadnak jól öltözködött, feketelékű alakok, akik a népek nagy küzdelmét a maguk javára kamatoztatják s megrabolják azt az országot, melynek becsületes gyermekei legutolsó fillérjüket és életüket is készek föláldozni az imádott haza oltárán. A háború hiénáinak bűne egyenlő a hazaárulással, mert saját nemzetüknek, mint hadviselő félnek romlását idézik elő ezek a minden emberi érzésből kivetkőzött gonosztevők. A hiénák közül sokan hurokra kerültek már s ez a körülmény minden valószínűség szerint elveszi azoknak rablási kedvét is, akiknek eddig sikerült kisdud játékaikat titokban üzniök, akiknek bűnei még napfényre nem kerültek. Az elfogott hiénák eddig maguk vezették nyomra a hatóságokat okatlan költségeikkel s ezen a nyomon most már könnyebben megy a fátoly föllebbentése az iszonyu bűnökről. Ugy-e, milyen a sors! Mennyire igaz van a közmondásnak, hogy a hamis embert hamarabb utólráthatjuk, mint a sánta ebet! — A büntetéssel persze nem kell sokáig késni. Hadd lássa mindenki, még most, a háború tartama alatt, hogyan sújtja félelmetes öklével az igazságszolgáltatás azokat, akiknek minden törekvése az állam

megrablására, a hadsereg harcoképességének csökkentésére irányul — csak azért, hogy a maguk feneketlen zsebjei telhessenek meg.

— **Vilmos császár névnapja.** A legelső ember a nagyvilágban ma kétségkívül Vilmos császár, az ujkor Napoleonja. Ma mindenki róla beszél, s az ő szavát lesi. Egyénisége, jellege, uralkodók mintaképévé avatja őt századok számára; eslekedetei, kormányzása e világháború nélkül is reá nyomta bélyegét a nagy német birodalomra, most pedig egyenesen Európa térképének alakulása fog függeni akaratától. Ha Carlyle élne, ma ő vele bizonyítaná, hogy a nagy egyéniségek milyen befolyással vannak a népek, tömegek életére. Mi magyarok, már régen ismerjük őt, s a legmélyebb hódolattal vagyunk uralkodói képességei iránt. A magyar nemzetet csak egyszer történt meg, hogy mintaképét idegen népből választotta, s ezt a csodát II. Vilmos császár érte el nála. Az ő nevét a Kárpátoktól az Adriáig úgy emlígeti minden magyar, mint az Árpádot, a Mátyás királyt, fényképe ott függ minden szoba falán. S mindent egyszerre érte el azzal a világraszóló pohárköszöntővel, amelyet 1897. szeptember 21-én Budapesten mondott. Ennek a beszédnek betűi ma élő valóságga elevenedtek a világháború tüzeiben, mert beváltottuk a tartalmát, mintha csak erre prezentálták volna. Nem esalódtott bennünk, amidőn közmondásos hazaszeretetünket, királyhűségünket kiemelte, s nem kell szégyenkeznie, hogy Magyarországot egyenlő joggal besorozta a nagy, művelt népek közé. De mi sem esalódtunk benne, mert nemcsak jobbát nyújtotta felénk, hanem diadalmas kardját is kihuzta érettségünk. — Ez a nagy császárkirály tegnap szerdán, jan. 27-én születésnapját ünnepelte. Ünnepezzük őt népével együtt mi is, s kiáltjuk lelkünk egybeolvadó imájával: Éljen a császár!

— **Adomány.** Az Ujhelyben eltemetett hősök síremlék-alapjára újabb **Krausz Simon** (Helyben) adományozott lapunk utján 10 koronát. Ezt az összeget is bankban kezelt alapunkhoz esatoltuk.

— **A város segélyakciója.** A hadbavonultak családtagjainak felsegélyezésére folytatólag 1914. év nov. hó 6 tól 1915. év jan. 24-ig 143 kor. folyt be, amely adományhoz hozzájárultak 60 kor.-val: az államépítészeti hivatal mérnöki kara. 15 kor.-val: Zinner Henrik. 10—10 kor.-val: dr. Chudovszky Mór, Guttman Mór, Damjanovich Agoston, Pilsy László. 5—5 kor.-val: özv. Schvarecz Ignác, dr. Kovaliczky Elek, Bényei István Dános Miklós, Osváth Ferenc. 3 kor.-val: Vess József. Ezen újabban tett adományokhoz hozzáadva a már előzőleg kitüntetett 5265 kor. 38 fillért, összesen a helyi bizottság pénztárába befolyt 5408 kor. 38 f. Megemlítőnek tartom, hogy a segélyző-bizottság 569 esetben jan. 22-ig 3092 kor. segélyt s előleget nyújtott.

Hönsch Dezső.

— **Még egy hadikölcsön jegyzés.** Annak idején részletesen közöltük lapunkban azoknak a listáját, akik az ujhelyi aláírási helyeken a nemzet ügyét kisebb-nagyobb hadikölcsön jegyzésekkel elősegítették. Mint értesülünk, terminus lejártá után, utólagosan még egy nagyobb jegyzés történt Ujhelyből. Nevezetesen özv. Kovacsics Ignác, a Színház-étterem tulajdonosnője jegyzett 10.000 koronát a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál s ezzel az ujhelyi legnagyobb aláírók sorába lépett.

— **A katonaságnak eladott lovak marhaleveleit meg kell semisíteni.** A földmivelésügyi miniszter leiratot intézett a törvényhatóságokhoz, amelyben arra figyelmezteti, hogy a katonaság részére eladott lovak marhaleveleit az előbbi tulajdonostól vonják be és semmisítsék meg, mert ezeknek visszatartása az államkincstárnak kárt okoz-

hat. Együttal figyelmezteti a közönséget, hogy a katonaság részére eladásra szánt lovakat lássák el marhalevéllal és eladás után semmisítsék meg, mert a marhalevek visszatartása kihágást képez.

— **Ujhelyiek üdvözlötte Przemyslből.** Tóth György, aki civilben az Erzsébet-kórház szolgája, jan. 7-rol kelt lapot küldött feleségének a przemysli repülő postával. Ezen közli, hogy jól van, semmi baja, továbbá jól vannak a kövekezők is, akiknek hozzátartozói értesítendők:

Bánoczy László hadnagy,
Begala Mihály,
Treiber István,
Takács György,
Faragó Demeter,
Iski József és
Babies N.

— **A korona és márka érték életbelépe.** Az egész hadsereg területén a korona és márkaérték lép életbe. Az átszámítási arány a következő: 1 korona = 80 pf., 1 Márka = 1 korona 25 fillér. Az állami pénztárak (posta, adóhivatal, vasút stb.) mindig kötelesek ezen árfolyam mellett váltani. A polgári lakosságnak bár nem kötelessége, mégis érdekében áll a pénzét ezen kedvező árfolyam mellett átvenni, valamint mind a két hadsereget (a németet és a cs. és kir. osztrák-magyar) minden lehető eszközzel támogatni. Az állami pénztárak és a polgári lakosság által bevételezett márkák a hadtestparancsnokságok minden hadművelési pénztáránál, valamint a cs. és kir. VII-ik számú hadtápparancsnokság pénztáránál költségmentesen fognak beváltatni. Erről a vármegyei főispánnak rendelete kapasan az alispán a járási tisztviselőket és a polgármestert közhírítéssel, illetve a lakosságnak tájékoztatása végett értesítette.

Menyasszonyi keletgyék

bevásárlásánál ajánljuk **SZEGŐ SANDOR** áruházának nagy fehéromű osztályát. Elsőrangú áruk, legolcsóbb árak.

Még kapható

Zemplén Naptára.

Ára 1 korona.

Főszerkesztő és laptulajdonos: **Éhlert Gyula**

Felölős szerkesztő: **Teleky Sándor.**

HIRDETÉSEK.

Klein József

szobafestő, tapétázó és mázoló

Sátoraljauhely

Rákóczi-utca 63. szám a.

I-só rendű modern kivitel. Legfinomabb bel- és külföldi anyagok.

Telefon szám: 22.

